

№ 12/1963.

LAG- och EKONOMIUTSKOTTETS betänkande № 12/1963 med anledning av Ålands landskapsstyrelses framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag angående ändring av landskapslagen om allmänna vägar i landskapet Åland (24/1963).

Sedan Landstinget över förenämnda framställning inbegärt lag- och ekonomiutskottets betänkande, har utskottet behandlat ärendet och får härmed vördsamt anföra följande:

Utskottet har också för sin del kunnat omfatta det av landskapsstyrelsen i motiveringen gjorda förslaget att endast de ändrade momenten tagas in i lagen under förutsättning att någon oklarhet eller svårighet icke kan befaras uppstå vid tillämpningen av densamma. En ledande princip härvid kan enligt utskottets mening vara den, att i sådana fall, då i oförändrade moment hänvisning göres till ändrade moment eller då oförändrade moment är särskilt korta, kunna också de oförändrade momenten medtagas i lagtexten. Enligt den praxis, som kunnat utläsas ur ändringen av motsvarande lag i riket har även sådana oförändrade moment tagits in, vari hänvisning gjorts till andra i lagen ändrade paragrafer.

Enligt rubriken till lagförslaget skola i 3 § 1 och 2 mom. ändras. Däremot skall paragrafens 3 mom. förbli oförändrat. Förty borde efter 2 mom. ha dragits ett streck för att utmärka att paragrafen icke är avslutad, eller det tredje momentet intagits. Emedan i detta tredje moment finns en hänvisning till 1 mom. anser utskottet det sålunda vara påkallat att hela paragrafen ingår i lagändringen.

Då de moment, som bortlämnats från 11 §, äro synnerligen korta och då dessutom en hänvisning göres till det ändrade momentet i 3 mom., har utskottet funnit det riktigt att införa hela paragrafen också i detta fall.

Utskottet har i 18 § funnit det påkallat att införa "då särskilda skäl föreligga" samt att maximera avgifterna för begagnande av till bygdeväg hörande frigående färja till vad kostnaderna för färjans underhåll förutsätta. Enligt den gällande landskapslagen om allmänna vägar skall avgift för begagnande av till bygdeväg hörande färja fastställas av landstinget genom landskapslag. Landskapsstyrelsen föreslår således en ändring härvidlag sålunda, att landskapsstyrelsen också i detta fall skulle berättigas fastställa avgiften. Enär det enligt utskottets uppfattning icke synes riktigt att fördela fastställandet av dylika avgifter sålunda att landskapsstyrelsen skulle fastställa avgifter för landsvägsfärja och landstinget för bygdefärja har utskottet beslutat omfatta

landskapsstyrelsens förslag. Benämningen "kabelfärja" anser utskottet missvisande, då denna lätt kan förväxlas med "kabelfartyg". Med hänvisning till den betydelse ordet lina har i t.ex. det sammansatta ordet linbana, kan benämningen "linstyrd färja" anses vara lämpligare.

Hänvisande till vad ovan anförts om bortlämnande av oförändrade moment har utskottet funnit det befogat att i 33 § medtaga momenten 1, 3 och 4 samt i 50 § momenten 1, 2 och 3.

Då utskottet funnit att någon skyldighet för vägmyndigheterna att underrätta sakägarna före de i 46 och 47 §§ nämnda åtgärderna påbörjas icke föreligger, har utskottet ansett det motiverat att införa en sådan skyldighet, vilken enklast kan fullgöras genom offentlig kungörelse. Beträffande ersättningarna för i paragraferna sagda skada och men, har utskottet kommit till, att dylik ersättning skall utgå enligt de allmänna bestämmelserna i 9 kap. av lagen.

I anseende härtill och med omfattande av landskapsstyrelsens framställning i övrigt föreslår utskottet vördsammast

att Landstinget ville godkänna lagförslaget
i följande lydelse:

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om allmänna vägar i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 3 §, 11 §, 18 §, 29 § 3 mom. 33 §, 46 §, 47 och 50 §§ landskapslagen den 17 juli 1957 om allmänna vägar i landskapet Åland (23/57) såsom följer:

3 §.

Till väg höra körbana och övriga trafikbanor, såsom gång- och cykelbana, samt de områden, anläggningar och anordningar, som varaktigt erfordras för deras bestånd och begagnande, såsom vägren, slänt, bankett, dike, mitt-, skilje- och gränsremsa, mötes-, vänd- eller hållplats, mindre upplags- eller parkeringsområde, som ansluter sig omedelbart till väg, så ock skyddsvärn, trumma, bro, färja med färjläge och färjled, brygga, som förklarats ansluten till väg, ävensom vägmärke. Till väg hör likaså område, som erfordras för tull- och passkontroll av vägtrafik över riksgränsen.

Till väg såsom dess biområden höra plats, som varaktigt erfordras för uttagning av väghållningsämnen, ävensom för väghållningen nödiga byggnads- eller upplagsområden samt till trafikanternas begagnande upplåtna allmänna parkerings- och lastningsområden samt de områden vid huvudväg, som erfordras för trafikanternas vila och förplägnad eller service för fordonen.

Område, som avses i 1 mom., utgör vägområdet. Vägområde, vars gränser icke fastställts vid lantmåteriförrättning, sträcker sig till ett avstånd av en meter från yttre kanten av diket eller, där dike icke finnes, vägslänten eller -skärningen.

11 §.

Väg skall hållas i ett för samfärdseln tillfredsställande skick.

Till underhåll av väg räknas:

1) påförande av väghållningsämnen, vägbanans jämnande, vägdammets bindande, då detta anses nödigt, åtgärd för vägens torrhållning, reparation och ombyggnad av trumma samt hållande av bro, brygga och färja i brukbart skick;

2) uppsättande av skyddsvärn, vägmärke eller annan dylik anordning;

3) avlägsnande av byggnader, upplag och anordningar, markhinder samt träd, buskar och, om så är nödigt, även annan växtlighet från vägområdet och invid vägen, såvida icke åtgärden med hänsyn till storleken av därmed förenade kostnader är att hänföra till vägförbättring;

4) drift av färja, anordnande av isväg i stället för färj- eller båtförbindelse, bevakning av bro samt öppnande och stängande av rörlig bro;

5) avlägsnande av snö- och ishinder samt åtgärder vid översvämning för vägens hållande i farbart skick, häri inbegripet vägens utstakande;

6) anordnande av tillfällig farväg med anledning av snö- eller annat naturhinder eller vägskada; samt

7) övriga åtgärder för vidmakthållande av väg i ett för samfärdseln tillfredsställande skick eller för avlägsnande av hinder invid vägen.

I 2 mom. avsedd åtgärd, som företages i samband med vägens byggande, hänföres till vägbyggnad.

Vad i 1 och 2 mom. är stadgat äger icke tillämpning i fråga om underhåll av lastningsområde, som upplåtits till trafikanternas begagnande. I fråga om de områden, som reserverats för trafikanternas vila och förplägnad eller service för fordonen, tillämpas stadgandena i 1 och 2 mom., såvida icke om underhåll av området genom avtal eller på annat sätt annorlunda föreskrivits.

18 §.

Landskapsstyrelsen må, då särskilda skäl föreligga, för anlitan-
de av till allmän väg hörande frigående färja fastställa avgift, som då
fråga är om bygdeväg, likväl icke må vara högre än vad kostnaderna för
färjans underhåll förutsätta. För begagnande av linstyrd färja må av-
gift icke uppbäras.

29 §.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

33 §.

Indrages allmän väg i annat än nedan i 2 mom. avsett fall, upphöre vägrätten med avseende å vägområde, såvitt ej bestämmes, att området skall tagas i bruk för annat vägändamål.

Har vid vägförbättring sträckningen av väg ändrats, upphör vägen till denna del att vara allmän väg, där ej i vägplanen bestämts, att vägen i sin gamla sträckning fortfarande skall förbliva allmän. Utan hinder härav må väghållaren nyttja vägområdet för andra vägändamål enligt vad därom i vägplanen bestämts eller eljest bestämmes. Där sådan bestämmelse icke meddelats, upphöre såväl användandet av vägområdet för vägändamål som ock vägrätten, efter det i 37 § avsedd vägförrättning eller annan expropriationsförrättning rörande vägområdet avslutats eller, om sådan förrättning icke äger rum, enligt vad därom särskilt beslutes.

Då användande av mark såsom vägs biområde förklarats hava upphört, skall vägrätten med avseende å området upphöra.

Sedan vägrätt upphört, skall iakttagas vad i 10 kap. är stadgat.

46 §.

Har förslag väckts om byggande av väg, skall det vara tillåtet att genom myndighets försorg sedan vederbörande sakägare därom underrättats genom offentlig kungörelse utföra stakning, mätning, utpålning, kartläggning, undersökning av grund eller annan förberedande åtgärd på fastighet och att från denna taga till stakar och pålar erforderliga träd. Vid förrättningen skall tillses, att växande gröda eller skog icke onödigt skadas. Träd eller buske, som växer i trädgård eller som eljest tagits under särskild omvårdnad, må icke utan ägarens medgivande skadas eller fällas.

47 §.

Är det vid utförandet av vägarbete nödigt att för dragning av kraft eller telefonledningar, inrättande av inkvarteringsplats, temporär reglering av trafiken, uppläggande eller forsling av material eller i annat sådant syfte begagna annan tillhörigt område utanför den för vägändamål i anspråk tagna marken, vare väghållaren berättigad, sedan vederbörande sakägare därom underrättats genom offentlig kungörelse, att förfoga över området högst den tid vägarbetet pågår, såframt ej därigenom nämnvärt men tillskyndas fastigheten.

. 50 §.

Där så provas nödigt för tillgodoseende av trafiksäkerheten eller av andra skäl, må landskapsstyrelsen i fråga om viss allmän väg eller del därav förordna, att till densamma icke må anslutas enskild väg utan landskapsstyrelsens tillstånd eller att därtill ansluten enskild utfartsväg icke må utan dylikt tillstånd vidare användas för sitt ändamål, eller ock meddela annat förordnande om reglering av utfarten till den allmänna vägen. Sådant förordnande må icke utsträckas att omfatta enskild väg inom område, för vilket stads- eller byggnadsplan är gällande.

Vid beviljande av tillstånd, som i 1 mom. avses, må landskapsstyrelsen föreskriva de villkor beträffande den enskilda vägens byggande eller underhåll, som befinnas erforderliga.

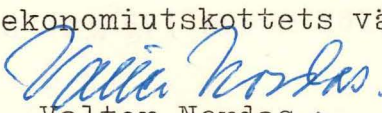
Innan i 1 mom. avsett förordnande meddelas, skall plan uppgöras för utförande av den ifrågakommande regleringen.

Vid handläggning av i 1 mom. nämnt ärende angående utfärdande av förordnande skall landskapsstyrelsen bereda de ifrågakommande fastighetsägarna och övriga sakägare tillfälle att bliva hörda i ärendet och delgiva vederbörande detta medelst kungörelse på kommunens anslagstavla, såsom i lagen om offentlig kungörelse (FFS 34/25) är stadgat. Därjämte skall om kungörelsens anslående på sökandens bekostnad i tillräckligt god tid meddelas i minst en på orten allmänt spridd tidning och skriftligt meddelande sändas till sådan i annan kommun bosatt sakägare, vars boningsort är i handlingarna angiven eller annars känd. Vid behov skall även kommunen höras i ärendet.

Beslut, genom vilket landskapsstyrelsen utfärdat i 1 mom. nämnt förordnande, skall delgivas de ifrågakommande fastighetsägarna och övriga sakägare med iakttagande av den i 4 mom. stadgade delgivningsordningen.

Mariehamn, den 18 november 1963.

På lag- och ekonomiutskottets vägnar:

Ordförande Valter Nordas.

Sekreterare Sune Carlsson.

Närvarande i utskottet: Ordföranden Valter Nordas, viceordföranden Viktor Arvidsson, ledamöterna Börje Johansson, Harry Lindfors och Bertel Söderlund.